

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/15023.**

Benyújtás dátuma: **2017-04-11 14:10**

Parlex azonosító: **38NVTIXF0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Szabó Tímea (független)**

Határozati javaslat címe: **Az oligarcha- és nagy vagyonok, az óriás-, és környezetszennyező cégek adóztatásáról**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**az oligarcha- és nagy vagyonok, az óriás-, és környezetszennyező cégek adóztatásáról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2017. (.....) OGY határozat

az oligarcha- és nagy vagyonok, az óriás-, és környezetszennyező cégek adóztatásáról

Az Országgyűlés, tekintettel a Magyarországon egyre élesedő jövedelmi és vagyoni egyenlőtlenségekre a következőkről határoz:

1. Az Országgyűlés felhívja a kormányt, hogy dolgozzon ki és terjesszen be az Országgyűlés elé olyan vagyonadó javaslatot, melynek értelmében

a) Az adó mértéke 1% legyen a vagyon 100 millió feletti részére.

b) Nem számíthat vagyonelemnek a ház vagy lakás, amelyben az adózó lakik, hiszen Magyarországon egyelőre nem elterjedtek a bérlakások és a saját lakására, házára senki nem néz vagyonelemként. Nem számít vagyonelemnek az a mikroállalkozás sem, amelynek mérlegfőösszege 100 millió forint alatt marad, és a tulajdonos részt vesz a működtetésében.

c) A saját ingatlanon kívül viszont minden vagyonelem beleszámít a vagyonba: minden hazai és külföldi ingó (gépkocsi, jacht, ékszer, stb.) és ingatlan vagyon (lakás, föld, ház, külföldi nyaraló), műkincs, értékpapír, vagyoni értékű cégrész (cégformától függetlenül – kft is, külföldi cég is, többsoros tulajdonlás esetén arányosan a kapcsolódó cégek is), illetve természetesen a banki betét és a készpénz is.

2. Az Országgyűlés felhívja a kormányt, hogy dolgozzon és terjesszen be az Országgyűlés olyan örökösödési adó javaslatot, melynek értelmében

a) Az örökösödési adót kiterjeszti az egyenes ági rokonokra is.

b) A jelenleg 18%-os adómértéket az örökölt vagyon 50 millió feletti részére kelljen megfizetni; kivételt képez ez alól az örökös saját lakhatását célzó ingatlan öröklése.

c) Az örökösödési adóból befolyó bevételekből az állam köteles előremozdítani a társadalmi mobilitást és a tehetség gondozást.

3. Az Országgyűlés felhívja a kormányt, hogy dolgozzon ki és terjesszen be az Országgyűlés elé olyan offshore-adó javaslatot, melynek értelmében

a) 30 százalékos forrásadót vet ki az offshore cégeknek átutalt szolgáltatási díjakra, jogdíjakra és kamatokra.

b) A magánszemélyek offshore cégekből származó, de fel nem vett jövedelmei után is meg kellene fizetni a személyi jövedelemadót, amelynek felső kulcsa szintén 30%.

4. Az Országgyűlés felhívja a kormányt, hogy dolgozzon ki és terjesszen be az Országgyűlés elé olyan, a nagyvállalati adólekerülés elleni javaslatot, melynek értelmében

a) Felülvizsgálja, illetve eltörli a nagyvállalati adókedvezményeket.

b) Lezárja a transzferárazás és más, az agresszív adóoptimalizáció eszköztárába tartozó trükközések lehetőségét annak érdekében, hogy a Magyarországon megtermelt jövedelem itt is adózzon.

c) Visszaállítja a kétkulcsos társasági adót, 9 és 19%-os adókulcsokkal, és a kedvezményes kulcs sávhatárát 50 millió forintban állapítja meg.

d) Rögzíti, hogy a társasági adó tényleges (effektív) adókulcsa nem csökkenhet 9% alá a nagyvállalatoknál a különféle adókedvezmények igénybevételét követően.

5. Az Országgyűlés felhívja a kormányt, hogy dolgozzon ki és terjesszen be az Országgyűlés elé olyan, spekulációs adó javaslatot, melynek értelmében

a) Az értékpapír-piaci, tőzsdei tranzakciókra 0,01-0,1%-os adót vet ki, a gazdaságra káros spekulatív pénzmozgások megfékezése és a hosszú távú befektetések támogatása érdekében.

6. Az Országgyűlés felhívja a kormányt, hogy dolgozzon ki és terjesszen be az Országgyűlés elé egy földesúr-adóról, vagyis olyan, földhasználati hozzájárulásról szóló javaslatot, melynek értelmében

a) A földműves és a mezőgazdasági termelő, az államtól, jogi személytől vagy magánszemélytől haszonbérelt termőföld után közösségi földhasználati hozzájárulást köteles fizetni a területileg illetékes önkormányzatnak.

b) A közösségi földhasználati hozzájárulás mértéke évi
300 hektárig 0 forint,
300 hektár fölött 600 hektárig 1000 Ft/ha,
600 hektár fölött 900 hektárig 3000 Ft/ha,
900 hektár fölött 1200 hektárig 6000 Ft/ha
és 1200 hektár fölött 9000 Ft/ha.

7. Az Országgyűlés felhívja a kormányt, hogy dolgozzon ki és terjesszen be az Országgyűlés elé olyan, zöldadóról szóló javaslatot, melynek értelmében

a) Megszünteti a megújuló energiákra kivetett termékdíjakat és más közterheket.

b) Megszünteti a környezetszennyező technológiákat támogató kedvezményeket és visszatérítéseket.

c) A jelenleginél nagyobb adóteherrel sújtja a fosszilis energiák felhasználását és a magas üvegházgáz-kibocsátású gazdasági tevékenységeket.

d) Kármentesítési alapot hoz létre és rendszeres, a kockázatokat fedező befizetésre kötelezi a veszélyes vagy egészségre – potenciálisan – káros tevékenységet folytató üzemeket.

8. Ez a határozat a közzétételt követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Magyarországon az utóbbi években egyre nagyobbra nőttek mind a jövedelmi, mind a vagyoni egyenlőtlenségek. A száz leggazdagabb magyar vagyona 2002 és 2016 között 632 milliárdról 2800 milliárdra nőtt, azaz több mint megnégyszereződött. Az emberek elsöprő többsége ezzel szemben nemhogy nem tapasztalt ilyen mértékű növekedést, de sokaknak még csökkent is a vagyonuk, illetve a jövedelmük az elmúlt években.

Hazánkban nagybirtokrendszer alakult ki, s a nagybirtokosok nem adóznak a földjük után, ugyanakkor óriási uniós támogatásokat kapnak. Kialakult egy fényűzően élő új kaszt, egy nagybirtokosokból és nagyvállalkozókból álló új arisztokrácia, ahová a belépőt az utóbbi időben egyre gyakrabban politikai kapcsolatokkal váltják meg. A csillogó élet azonban kevesek osztályrésze. A bérből és fizetésből élők kiszolgáltatottsága és nyomorúsága egyre nő.

Az egyenlőtlenségek növekedése rombolja a társadalmi kohéziót. Egy méltányos vagyonadó bevezetésével az egyenlőtlenségek emelkedése megállítható, de legalábbis a növekedés üteme mérsékelhető.

A vagyonadó akkor méltányos, ha a valóban vagyonosakat érinti, akik alatt a felső tízezret, a lakosság leggazdagabb egy ezrelékét kell érteni. A javaslat ezért magasan húzná meg a vagyonadó alsó határát. A vagyonadó nem érintené a 100 millió forint alatti vagyonokat. Ugyanezen okból nem számít vagyonelemnek a javaslat szerint azon ingatlan, amelyben az adózó lakik, hiszen Magyarországon egyelőre nem elterjedtek a bérlakások. A saját lakását, házát senki nem tekinti igazán vagyonelemnek. Előfordul nem egyszer az is, hogy viszonylag értékes ingatlanban alacsony vagy közepes jövedelmű ember lakik, mert öröklés útján tett rá szert.

A vagyonadó akkor méltányos, ha nem pusztán házakra és járművekre terjed ki, hanem minden vagyonelemre – máskülönben éppen Magyarország leggazdagabb emberei nem fizetnének egy forint vagyonadót sem. A javaslat szerint ezért a saját ingatlanon kívül minden vagyonelem beleszámítana a vagyonba: minden hazai és külföldi ingó (gépkocsi, jacht, ékszer, stb.) és ingatlan (lakás, föld, ház, külföldi nyaraló) vagyontárgy, műkincs, értékpapír, vagyoni értékű cég rész (cégformától függetlenül – kft. is, külföldi cég is, többsoros tulajdonlás esetén arányosan a kapcsolódó cégek is), illetve természetesen banki betét és készpénz is.

A vagyonadó akkor méltányos, ha nem vet föl jogbizonytalanságot, ezért teljesen átláthatónak kell lennie, milyen módszertan alapján értékeli ellenőrzéskor az adóhatóság. Szükséges, hogy nagy tűréshatár legyen azon vagyonelemknél, ahol nem megállapítható pontosan a piaci érték. Bár a vagyonbevallás önbevallás alapú, meg kellene fontolni, hogy kérhető legyen díjmentes állami vagyonbecslés a szolgáltatott adatok alapján, amelyet később az állam nem vitathatna.

Egy méltányos vagyonadó bevezetése nem lenne megadóztatása a tehetségnek és szorgalomnak, nem büntetés azoknak akik mindent a maguk erejéből és a saját lábukon állva értek el. Ezzel

szemben aki a tehetségével és szorgalmával gazdagodott meg – sok ilyen gazdag ember van Magyarországon is – azok sem kizárólag maguknak köszönhetnek mindent. Mindenki tagja ugyanis egy közösségnek. Ettől a közösségtől pedig mindannyian kapunk valamit; gazdagok, szegények, középosztálybeliek egyaránt. Ha mást nem – mert már a szülők is elég gazdagok voltak ahhoz, hogy a gyermekük kikerülje az állami oktatást és egészségügyet –, hát a magyar nyelvet, a magyar kultúrát. E tehetséges emberek a vagyonadóval visszaadhatnak valamit így a közösségnek. Másrészt gazdagságuk köszönhető az állam által biztosított jogszabályi, gazdasági, társadalmi környezetnek, az állam nyújtotta közszolgáltatásokhoz való hozzáférésnek.

Akad a gazdagoknak egy másik csoportja is, akik nem tehetségükből gazdagodtak meg. Róluk írta a Blochamps privátbanki szolgáltató egy elemzése, hogy az utóbbi években érdemben vagyonosodók szűk, 1000 fős nagyságrendű rétege - kevés kivételtől eltekintve - a privátbanki üzletágak beszámolóí szerint jellemzően az állammal megbízási viszonyban lévő elithez köthető. Ők azok a gazdag emberek, akik érdemtelenek a vagyonukra. Náluk a vagyonadó az egyik lehetőség, hogy valami visszaszedhető legyen abból, amit a közösségtől – jobbára jogtalanul – elvettek.

Magyarországon az egészségügy, oktatás katasztrofális állapota rendkívüli forrásbevonást indokol, amelynek kiváló eszköze a hazai gazdagokat – és valóban csak a gazdagokat, a felső tízezret - érintő vagyonadó bevezetése. Mindez a tehetősek érdekével is találkozik, hiszen számukra sem lehet közömbös – gazdasági szempontból sem - milyen egészségi állapotú, illetve miképpen képzett emberek dolgoznak a vállalkozásaikban vagy a földjeiken.

Az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani a nagyvállalatok közteherviselési kötelezettségére. Akadnak olyan nagyvállalatok – jellemzően a feldolgozóiparban -, amelyek egyáltalán nem fizetnek társasági adót hosszú évek óta, jóllehet a betelepüléskor kapott adókedvezményei már régen lejártak. Ezért fontos törvényben rögzíteni, hogy a nagyvállalatok úgynevezett effektív adókulcsa (amelyet az adóalap és az adókedvezményekkel csökkentett, ténylegesen befizetett adó után számítunk) nem csökkenhet 9 százalék alá. Meg kell jegyezni, hogy a 9 százalékos effektív adókulcs még mindig rendkívül alacsony nemzetközi összevetésben, így ez a nagyvállalatoknak továbbra is kedvező adózási környezetet jelentene, ugyanakkor a költségvetés jelentős bevételekhez jutna.

Magyarországon jelenleg is van örökösödési adó (illeték), amely alól azonban néhány éve az egyenesági rokonok mentesülnek. Az érdemi örökösödési adó hiánya nagyon rossz üzenet; arról szól, hogy van, aki az elitbe születik, van, aki nem, és ez így van jól: nem kell semmit sem tenni az esélyek kiegyenlítéséért.

Hazánkban az emberek életkilátásait egyre inkább a születési helyzet, és egyre kevésbé a saját teljesítmény határozza meg, ami egyéni és társadalmi szinten is hatalmas károkat okoz. Elkötelezettek vagyunk a mobilitási csatornák kiszélesítése mellett, mert úgy gondoljuk, hogy mindenkinek jár az esély az előrejutásra, és senkinek sincs bérelt helye az elitben. A siker ne a

családi háttéren, hanem a tehetségen és szorgalmon múljon! Ezért ismét javasoljuk kiterjeszteni az egyenesági rokonokra is az örökösödési adót. A jelenleg 18%-os adómértéket az örökölt vagyron 50 millió feletti részére kell megfizetni; kivételt képez ez alól az örökös saját lakhatását célzó ingatlan öröklése. A befolyó bevételekből az állam köteles előremozdítani a társadalmi mobilitást és a tehetséggondozást.

30 százalékos forrásadót javasolunk kivetni az offshore cégeknek átutalt szolgáltatási díjakra, jogdíjakra és kamatokra. Emellett a magánszemélyek offshore cégekből származó, de fel nem vett jövedelmei után is meg kellene fizetni a személyi jövedelemadót, amelynek felső kulcsa szintén 30% lesz.

A spekulációs adó az állampolgárok létszükségleteit biztosító banki tranzakciók helyett a nagy pénzügyi intézmények spekulatív tőkemozgásait kell bevonni a közteherviselés alá, ezért elköteleztünk vagyunk az európai szintű pénzügyi tranzakciós adó bevezetése mellett. Ennek egy egyszerűsített, még súlyos terhet nem jelentő mértékű bevezetését javasoljuk önállóan, nemzeti szinten is.

A karbon-adónak a vállalati szféra és a közlekedés kell legyen az alanya egy széles körű karbon-adónak, amely a széndioxid (és más károsanyagok) kibocsátásához köti az adóterhelés mértékét. A zöldadók célja nem elsősorban a költségvetési bevételek növelése, hanem a kevésbé környezetszennyező technológiákra való átállás ösztönzése, a fosszilis energiaforrások visszaszorítása, a lakosságra súlyos kockázatot jelentő környezetszennyező tevékenységek megelőző kockázatkezelése.